

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande

№ 2/1949.

№ 2/1949 med anledning av Ålands landskapsnämnds framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om skogsvårdsföreningar i landskapet Åland. (4/1949)

Med anledning av förenämnda framställning får utskottet härmed vördsamt anföra följande:

Skogsvården i landskapet har under de senaste åren ofta kritiserats. Det är tydligt att i synnerhet den privata skogsvården befinner sig på en lägre nivå än i riket och orsakerna till detta torde vara bristande intresse hos många skogsägare och svårigheterna att få fackmän till hjälp. Den nu föreslagna lagstiftningen är därför av stor betydelse för en förbättring av dessa förhållanden, varför utskottet vill varmt förorda densamma.

Betänkligheterna gälla främst frågan om hur föreningarna skola klara sig ekonomiskt. Det gäller naturligtvis att iakttaga en viss försiktighet härvidlag i synnerhet i början, och kanske vore det bäst att börja med färre antal föreningar. Idealet, d.v.s. c:a 6.000 ha för varje förening, torde inte kunna uppnås snart. Så små arealer ha skogsvårdsföreningar i riket inte heller överallt - i Åboland, som väl har förhållanden, som äro jämförliga med våra, ha skogsvårdsföreningarna områden som omfatta över 10.000 ha skogsmark.

Den växtliga skogsmarken i landskapet omfattar sammanlagt c:a 67.000 ha och den mindre växtliga c:a 39.000 ha. Den sammanlagda skogsarealen blir således 106.000 ha, varvid impediment icke inräknats. Räknar man med 6 skogsvårdsföreningar i landskapet skulle varje förening i medeltal ha 17.667 ha skogsmark, varav 6.500 ha mindre växtlig. Med en medelinkomst om 15 mk per ha enligt 3 %, skulle inkomsten bli 265.000 mk och därav skulle skogsvårdsföreningen få 95 % eller 251.750 mk. En skogsteknikers lön torde stiga till högst 200.000 mk med beaktande av att han ytterligare har fri bostad. Övriga medel skulle sedan användas till fondering, underhåll av tjänstebostaden och mindre löpande utgifter. Enligt detta borde det inte vara omöjligt att klara föreningens ekonomi. Ett mindre statsbidrag kan föreningen även räkna med - det torde ha rört sig kring 20.000 mk per förening och år - för att få verksamheten i gång. Säkert är i varje fall att med sex föreningar av den nu föreslagna storleken en avgift om 3 % borde räcka till under normala år och en fördubblad avgift alltid kommer att räcka till.

Utskottet anser dock, att den föreslagna fonderingsprocenten, 20 %, är väl stor för föreningarna, i synnerhet i början. Utskottet har därför

ändrat denna till minst 10 %. Givet är att det kommer att taga motsvarande längre tid förrän fonden nått avsedd storlek.

Utskottet har strukit § 7 i lagförslaget då någon skogsvårdsförening för närvarande icke finnes i landskapet, och knappast heller kommer att bildas förrän denna landskapslag kommer till stånd. Även några andra åtgärdsåtgärder ha gjorts, där utskottet ansett något stadgande överflödigt. För övrigt har endast ändringar av redaktionell natur vidtagits.

På grund av vad sålunda framhållits får utskottet härmed vördsamt förslå,

att Landstinget måtte antaga nedanstående förslag till

L a n d s k a p s l a g

om skogsvårdsföreningar i landskapet Åland.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om skogsvårdsföreningar i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Med skogsvårdsförening avses en frivillig sammanslutning av skogsägare, som verkar för höjandet av fackkunskapen och yrkesskickligheten bland sina medlemmar och så vitt möjligt även bland övriga skogsägare inom sitt verksamhetsområde, leder och utvecklar skötseln och utnyttjandet av deras skogar, ombestyr härför erforderlig fackmannahjälp åt skogsägarna samt även annars främjar skogsbruket inom sitt område.

2 §.

Landskapsnämnden fastställer gränserna för skogsvårdsförenings verksamhetsområde. (Uteslutning).

Då landskapsnämnden fastställer en förändring av skogsvårdsförenings verksamhetsområde, skall förändringen träda i kraft från början av följande kalenderår.

3 §.

Var och en har rätt att bliva medlem i den skogsvårdsförening, inom vars verksamhetsområde han äger skog.

4 §.

Skogsvårdsförening må icke bedriva sådan näring, som ej är nödvändig för förverkligandet av föreningens syftemål.

5 §.

Landskapsnämndens forstavdelning äger genom lämpliga åtgärder främja grundandet av skogsvårdsföreningar inom landskapet samt giva handledning

åt skogsvårdsföreningarna och tillse, att deras verksamhet uppfyller de krav, vilka böra ställas på dem som mottagare av de nedan stadgade skogsvårdsavgifterna.

Forstavdelningen bör bland annat:

1) giva sin hjälp och sitt stöd åt skogsvårdsföreningarna och deras fackmän vid uppgörande av avverknings-, förnygrings-, skogshushållnings-, betes- och andra planer, samt i frågor rörande skogsförsäljning;

2) övervaka skogsvårdsföreningarnas skogsfackmäns arbete och, ifall skäl till anmärkning finnes, anmäla därom till skogsvårdsföreningens styrelse;

3) tillhandahålla skogsvårdsföreningarna erforderliga formulär och räkenskapsböcker.

6 §.

Landskapsnämnden för en föreningsregistret motsvarande förteckning över skogsvårdsföreningarna. Skogsvårdsförening är pliktig anmäla sig för inregistrering i sagda förteckning.

7 §.

Föreningslagen av den 4 januari 1919 med däri senare gjorda ändringar skall tillämpas på skogsvårdsförening, såvida avvikelser därför icke bekräftar av stadgandena i denna landskapslag.

8 §.

Till förmån för i denna landskapslag åsyftad verksamhet för skogshushållningens främjande är skogsägare skyldig att erlägga skogsvårdsavgift på sätt, som i det följande stadgas.

9 §.

Skogsvårdsavgift uppbäres med tre procent av den nettoavkastning från skogsmarken, enligt vilken kommunalskatten beräknas, utan att de avdrag, som kunna komma i fråga vid beskattningen, tagas i beaktande. Landskapsnämnden äger dock rätt att beroende på de lokala förhållandena sänka eller höja, dock högst fördubbla, skogsvårdsavgiften på förenings verksamhetsområde, varje gång för en tid av högst fem år.

Skogsvårdsavgiften för skog, kommun själv äger, beräknas enligt samma grunder som den skulle hava beräknats vid skattetaxering.

För sådan skogsmark, som fortlöpande skötes av skogsfackman enligt fördringarna på god skogsvård, utan att skogsägaren hör till den skogsvårdsförening, inom vars verksamhetsområde skogen är belägen, skall erläggas en fjärdedel av skogsvårdsavgiften.

10 §.

Den som med stöd av 9 § 3 mom. önskar rätt att betala endast en fjärdedel av skogsvårdsavgiften, må därom anhålla hos landskapsnämnden. Sådan

nedsättning må beviljas för högst 10 år i sänder, och den beviljade rättigheten skall upphävas, om det framgår, att stadgade förutsättningar här för icke längre förefinnas. Då det är fråga om skogsmark, vilken skötes och utnyttjas för landskapets räkning, eller för vilken landskapsmyndigheterna äga uppgöra eller fastställa skogshushållningsplan, är denna rättighet i kraft utan särskild anhållan.

11 §.

Taxeringsnämnd skall årligen vid kommunaltaxeringen för varje skogsägare uträkna, huru stor skogsvårdsavgift denne på grund av ovannämnda stadganden skall erlägga. De på detta sätt bestämda avgifterna antecknas i taxeringslängden och på debetsedlarna samt skola erläggas i samband med den slutliga uppbörden av varje års kommunalskatt.

Skogsägare, som har rätt att erlägga endast en fjärdedels skogsvårdsavgift, skall i sin inkomstdeklaration för kommunalbeskattningen uppge detta och på anmodan giva en tillförlitlig utredning därom.

Om landskapsnämnden enligt 10 § upphäver i föregående moment nämnda rättighet, må därom utan dröjsmål meddelas till ifrågavarande kommuns taxeringsnämnd.

Landskapsnämnden skall årligen i god tid före kommunaltaxeringens början anmäla till samtliga kommunala taxeringsnämnder i landskapet skogsvårdsföreningarnas i kommunen verksamhetsområden, samt vilket procenttal ifrågavarande föreningar ha som beräkningsgrund för skogsvårdsavgiften.

12 §.

Vad som är stadgat om ändringsansökan beträffande kommunalbeskattning, skatternas indrivning genom utmätning, skattetillägg vid uraktlåten skattebeaktning samt eftertaxering gäller även i avseende å skogsvårdsavgiften.

13 §.

Om på grund av utslag, som skogsägare erhållit efter besvär över honorepåfordr skogsvårdsavgift eller kommunalskatt, eller på grund av landskapsnämndens beslut i ärende, som åsyftas i 10 §, framgår, att för hög skogsvårdsavgift uppburits, skall kommunen till honom erlägga överskottet med ränta på samma sätt som beträffande kommunalskatt är stadgat.

14 §.

Kommunen skall inom en månad efter kommunalskattens slutliga uppbörd till landskapsnämnden redovisa de uppburna skogsvårdsavgifterna, samt de skogsvårdsavgifter, som kommunen skall betala för egna skogar. Skogsvårdsavgifter, som influtit efter uppbördstidens utgång genom utsökning eller på annat sätt, skola jämte tilläggsavgifter redovisas till landskapsnämnden halvsårligen inom januari och juli månad. Har kommun återbetalat skogsvårdsavgifter, vilka redan redovisats för landskapsnämnden, få dessa belopp

jämte räntor avdragas vid redovisningen.

Ur redovisningen skall framgå, vilka belopp som influtit från varje inom kommunen verkande skogsvårdsföreningsområde, samt huru mycket därav erlagts av sådana skogsägare, vilka erlagt en fjärdedel av hela skogsvårdsavgiften. Motsvarande uppgifter skola i redovisningen antecknas om de belopp som återbetalats.

Kommun har rätt att vid redovisningen avdraga en procent, som den i enlighet med stadgandet i 16 § har rätt att erhålla.

15 §.

Om landskapsnämnden stadfäst något områdes överförande från en skogsvårdsförening till en annan, skall den förening, till vars verksamhetsområde det förflyttade området hörde det år, då skogsvårdsavgiften erlades eller borde erlagts, erhålla influtna medel, ifall ej annorlunda avtalats föreningarna emellan.

16 §.

Av skogsvårdsavgifterna jämte de i 12 § nämnda tilläggen erlägges:

1) nittiofem procent åt

a) skogsvårdsförening av de medel, vilka influtit genom fulla skogsvårdsavgifter från dess verksamhetsområde,

b) landskapsnämnden av fulla skogsvårdsavgifter, vilka hopbragts utanför skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden, och

c) landskapsnämnden av de medel, som influtit från sådana skogsägare, vilka med stöd av 9 § 3 mom. och 10 § äro berättigade att erlägga fjärdedels avgift;

2) fyra procent åt landskapsnämnden för höjande av yrkesskickligheten hos skogsvårdsföreningarnas personal ävensom för utvecklandet av övrig skogsvårdsföreningsverksamhet;

3) en procent åt kommun som ersättning för arbete i samband med indrivandet och redovisandet av avgifterna.

17 §.

Av de medel, som influtit med stöd av 16 § 1 p. b), skall hälften på åtgärd av landskapsnämnden reserveras för framtida skogsvårdsförening på ifrågavarande område, och andra hälften användas på sätt landskapsnämnden besluter för skogsskötselns främjande inom samma område. Då de reserverade medlen med räntor hava vuxit till ett belopp, som motsvarar de tre föregående årens skogsvårdsavgifter, må de medel, som senare inflyta, i sin helhet användas till skogsskötselns främjande på det område, där medlen hopbragts.

De medel, som landskapsnämnden fått med stöd av 16 § 1 p. c), äger den på ett skäligt sätt och med beaktande av behoven fördela mellan de skogs-

vårdsföreningar, som verka inom landskapet.

18 §.

Av de medel, som influtit enligt 16 § 1 p. a), skall skogsvårdsförening deponera minst tio procent i en reservfond, tills denna motsvarar minst det belopp föreningen de tre senaste åren i medeltal uppburit. Medel från denna fond får förening använda, då speciella orsaker det fordra, dock endast med landskapsnämndens tillstånd. Reservfonden skall kompletteras, om den till följd av användning eller på grund av höjd skogsvårdsavgift blivit mindre än vad som ovan stadgats.

Om för skogsvårdsförening redan deponerats medel enligt 16 § 1 p. b) och 17 § 1 mom., äger landskapsnämnden, då förening grundas eller dess tidigare verksamhetsområde utvidgats, besluta, om och huru stor del av dessa medel skall överföras till reservfonden.

19 §.

De enligt 17 § deponerade medlen skall landskapsnämnden överlåta åt skogsvårdsförening efter det föreningens verksamhetsområde stadfästs och föreningen intagits i registret över skogsvårdsföreningar.

Skogsvårdsförening, vars område omfattar endast en del av det område, från vilket uppburna skogsvårdsavgifter enligt det i förra momentet angivna lagrummet deponerats, må av dessa medel få en proportionell andel.

20 §.

De skogsvårdsavgifter, som skogsvårdsförening erhållit, skall i främst rummet användas till avlöandet av skolade, kompetenta fackmän i föreningens tjänst.

Utan tillstånd av landskapsnämnden, givet för högst ett år i sänder, må ej som skogsvårdsförmän anställas person, vilken icke avlagt sådan examen, som fordras för erhållande av forstmästar- eller forsttekniker-titel.

Skogsvårdsförening må icke i sin tjänst hava person, som samtidigt sysslar med trävaruhandel eller förmedling eller är anställd hos någon som sysslar med sådan verksamhet.

21 §.

Över skogsvårdsförenings ekonomi må föras bok enligt direktiv, som givits av landskapsnämnden.

Till skogsvårdsförenings kassör må föreningens styrelse utse antingen någon av dess medlemmar eller någon annan lämplig person, dock må person, som jämväl är anställd som skogs-fackman i föreningens tjänst, icke tjänst göra som kassör. Kassören må ställa av föreningens styrelse godkänd borg för de medel, som komma att anförtros honom.

En av föreningens revisorer samt en ersättare för honom utses av land-

skapsnämnden.

22 §.

Skogsvårdsförening skall årligen före utgången av mars månad tillställa landskapsnämnden en berättelse över det gångna kalenderåret, i vilken skall ingå statistiska uppgifter på av landskapsnämnden fastställd blankett, ävensom uppgifter över föreningens inkomster, utgifter och tillgångar samt revisorernas utlåtande.

23 §.

Om skogsvårdsförening handlar mot dennalandskapslag eller verkar på ett uppenbart oändamålsenligt sätt, kan landskapsnämnden besluta att föreningen tillkommande skogsvårdsavgifter, delvis eller i sin helhet, skola ställas till landskapsnämndens disposition för att på sätt, som av nämnden beslutes, användas för främjande av det enskilda skogsbruket inom föreningens verksamhetsområde.

24 §.

Skogsvårdsförening, som fyller fordringarna i denna landskapslag och som i sin ordinarie tjänst har person, vilken avlagt skogsexamen vid högskola, har rätt att benämna sig privatrevir.

25 §.

För sina inkomster och sin förmögenhet är skogsvårdsförening icke skattskyldig till kommun i landskapet Åland.

26 §.

Denna landskapslag skall ej tillämpas i Kökar, Brändö och Sottunga kommuner, och densamma träder omedelbart i kraft, dock skola skogsvårdsavgifterna första gången uppbäras vid kommunaltaxeringen år 1950.

Vid tiden för denna landskapslags ikraftträdande inom landskapet för skogsvård verkande sammanslutningars skogsvårdande uppgifter övergå på landskapsnämnden och skogsvårdsföreningarna.

Mariehamn, den 19 februari 1949.

På finans- och ekonomiutskottets vägnar:

K. A. Helin.

K.A. Helin.

Rolf Sundman
Rolf Sundman.

I ärendets behandling hava deltagit: ordföranden Helin, ledamöterna Lennart Mattsson, Andersson och Häggblom samt suppleanten Beckman.